

Божури и забравки

Георги Господинов

Познавах се едва от няколко часа. Той - малко над трийсетте, тя малко под тях. Той трябваше да предаде по нея пакет за свой познат откъд океана. Тя само посредничеше. Работа за пет минути, но вече два от общо трите часа, които ѝ оставаха до самолета, не можеха да намерят никаква основателна причина да се разделят. Сега, точно шейсет минути преди полета, стояха в ъгъла на кафенето в залата за изпращачи, пиеха по трето кафе и мълчаха. Бяха изчерпали всички теми, които могат да поддържат разговора между двама непознати. И мълчанието вече започваше да става неприлично. Малката масичка между тях беше отрупана с празни пластмасови чашки, придобили най-неочаквани форми от дълго въртене из ръцете им. Бъркалките за кафе бяха отдавна натрошени на най-малките възможни парченца, празните пакетчета захар измайсторени на фунийки и миниатюрни корабчета.

Хрумна му, че от тази маса става добър редимейд-обект или, да го кажем, инсталация, която би кръстил "Апология на притеснението" (пластмасови чашки за кафе, бъркалки, празни пакетчета захар, бяла масичка). После му се стори глупаво и реши да премълчи. "Това, което се премълчава, се превръща в счупени бъркалки и смачкани чашки", изведнъж каза тя. Той си помисли, че никога вече няма да срещне друга такава жена, която да чете мислите му и с която би искал да остане до края на живота си в това кафене. Сепна се, че е употребил, макар и наум, фраза като "до края на живота си".

- Хайде да си поговорим - каза тя, макар че два часа не бяха млъквали.

Оставащият час беше прекалено малко време, за да се профука в заобикалки и майсторене на корабчета. Но тъй като той не започваше, тя просто каза:

- Трябва да приемем, че понякога хората буквално се разминават.

- Иронията е, че го разбират тъкмо когато се срещнат - каза той.

- Сигурно е имало начин да се видим и преди. Живели сме толкова време в един и същи град. Не може да не сме се разминали на някой светофар.

- Щях да те забележа - каза той.

- Обичаш ли я? - попита тя.

- Обичаш ли го? - попита той.

Бързо се съгласиха, че няма никакво значение и никой не им е виновен.

По-късно той нямаше да може да си спомни на кого пръв му хрумна тази спасителна (както мислеше тогава) идея да си измислят общи спомени, да съчинят целия си живот отпреди да се познават и след това. Плах опит да си отмъстят на случая, който безмилостно ги беше събрал замалко само за да ги размине. Имаха на разположение 50 минути.

- Помниш ли - започна той, - като ученици живеехме на една и съща улица. Пусках ти тайно в пощенската кутия всяка седмица по един станиолен пръстен от бонбони "Лакта".

- Аха - каза тя, - значи ти си бил този. Баща ми винаги ги намираще първи и подозираше, че някой побъркан обожател от квартала праща годишни пръстени на майка ми. Излиза, че са били за мен.

- За тебе бяха - каза той.

- А ти помниш ли - подхвана тя, - когато в последния курс на университета заминахме само двамата на оня манастир. За първи път отивахме някъде сами. В хотела нямаше свободни стаи и ни сложиха да спим в една от килиите на монасите. Беше много студено, а леглото - твърдо. Хвана ме малко страх. След всеки път се кръстех тайно от тебе. Пет пъти се прекръстих онази нощ.

- Шест, каза той. И мен ме беше страх. А помниш ли, когато после дойде да живееш при мен. Майка ти каза, че ще се откаже от теб чрез "Държавен вестник", защото не искала да има незаконни внучета.

- Помня - каза тя. - И без това не можех да имам деца.

На това място тя се умълча. Той хвана ръката ѝ за пръв път откакто се познаваха. Съвсем леко, утешително.

- Нищо - каза той. - А помниш ли, когато си счупих крака. Бях вече на 48, бачках като луд и този месец къщи ми се стори истински рай. Ти също си взе отпуска, дори ги заплаши, че ще си счупиш ръката, ако не те пуснат. И цял месец не си показвахме носа навън.

- А когато на следващата година ми откриха оня тумор... Ти беше прочел отнякъде, че смехотерапията лекува от рак и две седмици непрекъснато ми разказваше вицове, за да се смея. И досега се чудя откъде ги намираще. Беше толкова уплашен и мил. Тогава май съвсем ти побеля косата. И всеки ден ми носеше божури и забравки.

- Слава богу, че се оправи. Какво щях да правя без теб.

В това време приканиха всички пътници за Ню Йорк да се насочат към терминала за излитане. Мълчаха не повече от минута. После тя се изправи и каза, че трябва да тръгва. Той взе куфара ѝ и двамата тръгнаха. Преди да премине паспортния контрол, тя се обърна и го целуна много дълго. Като за последно, помисли си той, макар никога преди това да не е имало първи път.

Половин час по-късно той се обърна и тръгна. Почувства се страшно остарял, с мъка движеше краката си. Нарочно затвори очи, когато минаваше през вратата с огледално стъкло на изхода, за да не види в отражението внезапно побелялата си коса и прихлупените си, вече старчески рамене. С всяка крачка разбираше все по-ясно, че няма да може да се върне у дома при непостижимо младата си жена. И никога не би могъл да ѝ разкаже какво е правил през тези петдесет години, докато го е нямало.